

Får vi også vere med? – om kvinneleg deltaking i lokalpolitikken

Presentasjon på oppstartskonferanse for prosjektet
Utstillingsvindu for kvinner i lokalpolitikken 13.november 2007
Hans-Erik Ringkjøb
Rokkansenteret

Rokkansenteret sin rolle og presentasjonen i dag

- Følgeforskning
 - Nominasjon, konstituering, motivasjon, erfaringer, media
 - Følge kommunane spesielt, kva blir gjort og kva skjer
 - Kontakt med prosjektkommune
- Målet er å endre på situasjonen – bør då vite kva som er galt
 - Status no og tidlegare
 - Moglege forklaringar

Kvifor er representativitet viktig?

- Kvinner ein ressurs i politikken – har andre erfaringar og eigenskapar enn menn
- Kvinnelege interesser – kvinner har andre interesser enn menn, må delta for å få ivaretatt sine interesser
- Rettferd – det er ikkje rettferdig med eit politisk system som held visse grupper utanom

Korleis forklare kvinner sin underrepresentasjon?

■ Kommunane

- ❑ Utgjer konteksten deltakinga skjer i. Rammevilkår, kommunane meir og mindre "kvinnevenlege". Legg i ulik grad til rette for deltaking

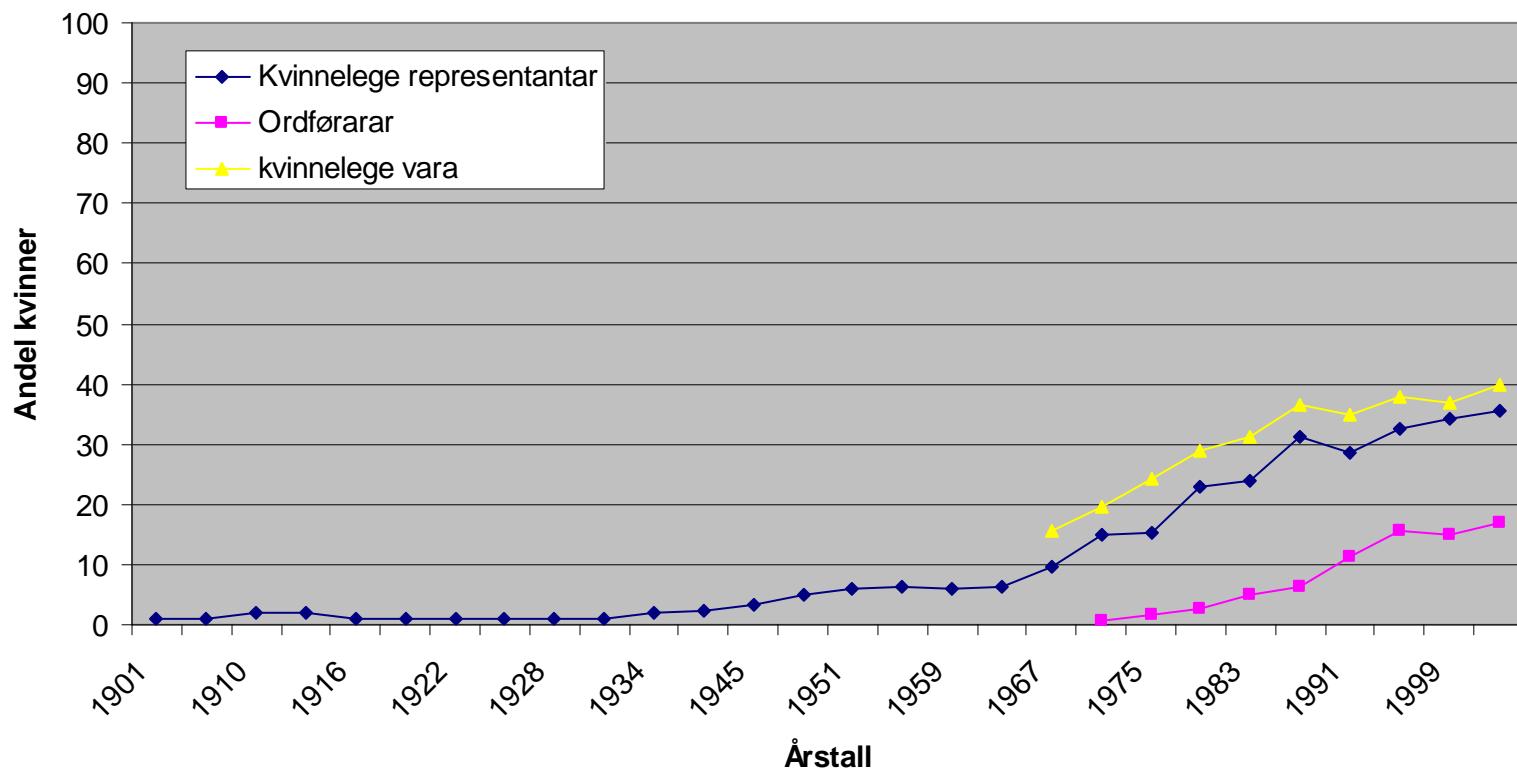
■ Partia

- ❑ Er døropnarane til lokalpolitikken. Stor innverknad på dei avgjerande fasane tidleg i rekrutteringsprosessen

■ Kvinner

- ❑ Vilje til å delta, motivasjon

Kvinnrepresentasjon i norske kommunestyre

Kvinnrepresentasjon over tid

- Overordna positiv utvikling
- Har tatt lang tid, og framleis over 30 år før jamn kjønnsfordeling
- Stagnasjon siste 10 året
- Jo nærrare toppverva vi kjem, dess færre kvinner

Kvinnevenlege og kvinnefiendtlege kommunar

- Stor variasjon mellom kommunane,
- Markante skilnader på alle nivå alt etter kontekst. Konteksten verkar inn.
- Positive og negative trendar
- Potensiale for å læra
- Kven gjer det bra?
 - Mange mandat til sosialistiske parti, høg utdanning, talet på verv

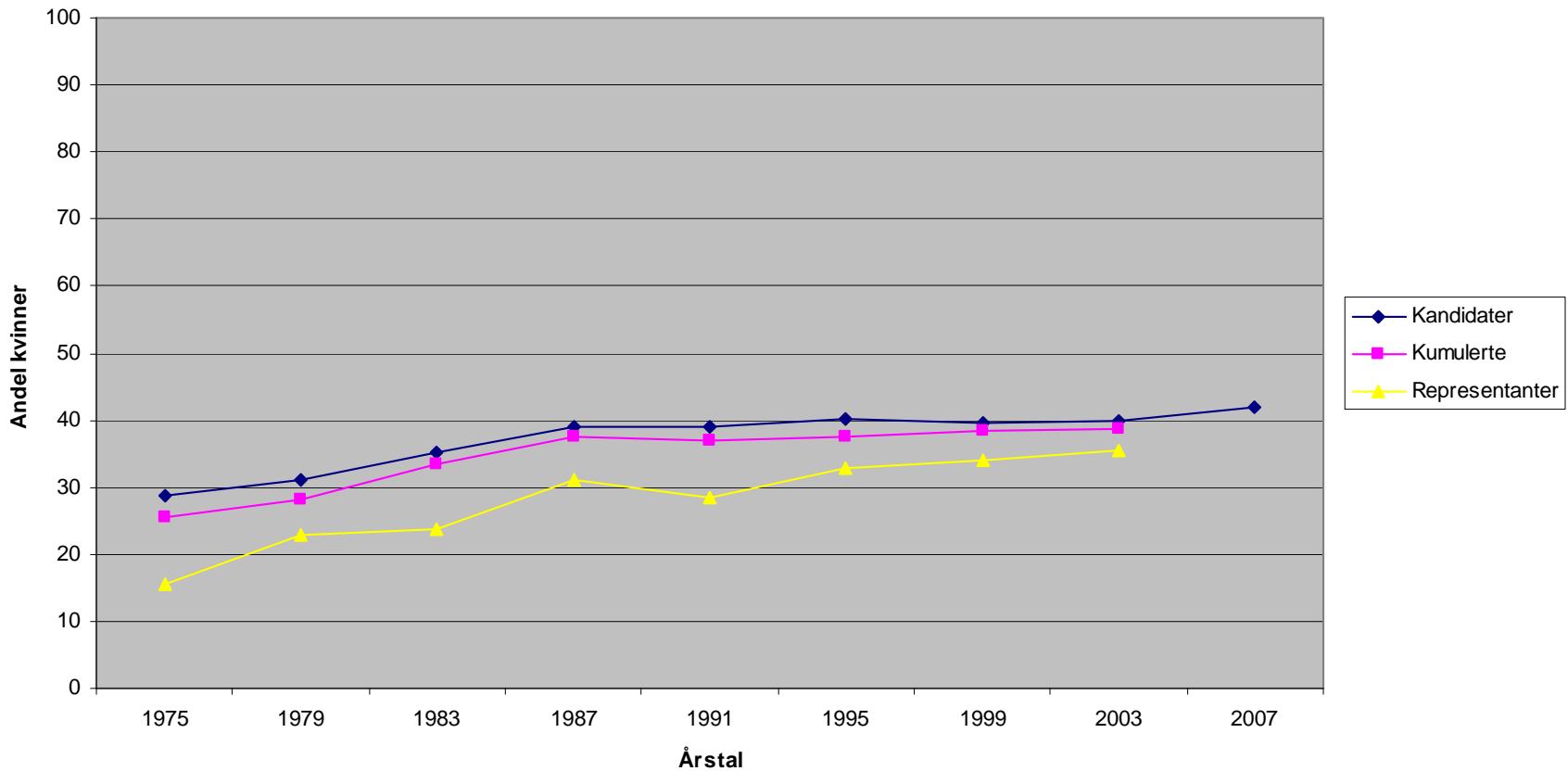
Kvinnerepresentasjon i kommunar med stabilt høg og stabilt låg kvinnerepresentasjon ved valet i 2003. Prosent

	Stabilt høg	Stabilt låg
Kandidatar	41	38
Representantar	45	25
Attval	46	35
Ordførarar	19	4
Ordførarkandidatar	30	16
Topp 5 kandidatar	42	36
Stemmetillegg	43	33

Partia

- Aukande sosial skeivfordeling gjennom rekrutteringsprosessen
- Kvinner får vere med, men har ikkje førsteprioritet
- Valet er ikkje avgjerande, men valførebuingane.
 - Listeplassering, stemmetillegg og toppkandidatar
- Viktig for partia, men ein vanskeleg jobb

Kvinnelege kandidatar, kumulerte og representantar ved kommuneval

Kvinners posisjon på vallistene og blant valte. Kommunevalet 2003. Prosent

Kv. kand.	Gj.snitt listeplass, kvinner	Gj.snitt listeplass, menn	% kv. blant valgte	% kv. med stemmetillegg	% kv. 1. kandidater
40.0	14.3	14.6	35.6	38.8	23.3

Kvinnene

- Mindre attval enn menn
- Vil delta, men i mindre grad enn menn
- Viktig grunngjøving for å delta: Eg er kvinne
- Den faktiske deltakinga er sjølvsagt prega av at kvinner speler andrefiolin.
- Erfaring, motivasjon og eksempelets makt.

Moglege eigenskapar hos kandidatar: At eg er kvinne/mann. Prosent

	Kvinne	Mann	Totalt
Lite viktig	19	60	44
Verken/eller	21	29	26
Viktig	52	4	23
Ikkje svart	8	7	7
Totalt (N i parentes)	100 (423)	100 (653)	100 (1076)

Oppsummering

- Lang veg å gå – særleg om vi snakkar om toppverv
- Løysingar må ta omsyn både til kommunane, partia og kvinner sjølve.
- Partia sentrale i starten av rekrutteringsprosessane – fleire kvinner inn i partia viktig.
- Kvinner får vere med, men utan alle "rettar".
Sikrar eit viktig representativitetskriterium